

Himantoglossum (Jazýček)

čeleď: Orchidaceae

Himantoglossum adriaticum (Jazýček jadranský)

synonyma: *H. adriaticum* f. *albiflorum*, *H. hircinum* subsp. *adriaticum*

oblasti: Chorvatsko, Česká republika, Itálie, Maďarsko, Rakousko, Slovensko, Slovinsko

Roste v panonské nížině až ke střeozemí. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 30 - 60 (i 80)cm. Lodyha je přímá. Listy jsou dlouze kopinaté. Přízemní listy jsou v době květu odumřelé. Květenství je 15 - 45ti četné, řídké, vlastní květ je bledězelený s fialovým žilkováním, pysk má 3 laloky, prostřední je nejdelší, fialový, zkroucený a na konci rozeklaný na 2 čárkovité cípy délky 0,8 - 1,6cm. Plodem je tobolka. Patří mezi přísně chráněné druhy C1.

Vyhovují mu lesostepy, stráně, křoviny, okraje lesů s vápenitou zemínou.

Himantoglossum affine

synonyma: *Aceras affine*, *Aceras bolleanum*, *H. affine* subsp. *levantinum*, *H. bolleanum*, *H. caprinum* subsp. *bolleanum*, *H. caprinum* subsp. *levantinum*, *H. hircinum* subsp. *affine*, *H. hircinum* var. *affine*, *Loroglossum affine*, *Loroglossum bolleanum*

oblasti: Írán

Himantoglossum calcaratum

synonyma: *Aceras calcaratum*, *Aceras hircinum* var. *calcaratum*, *H. caprinum* subsp. *calcaratum*, *H. caprinum* var. *calcaratum*, *H. hircinum* subsp. *calcaratum*, *H. hircinum* var. *calcaratum*, *Loroglossum calcaratum*, *Loroglossum hircinum* var. *calcaratum*

Himantoglossum caprinum (Jazýček východní)

synonyma: *Aceras caprinum*, *Aceras hircina* var. *caprina*, *H. caprinum* subsp. *robustissimum*, *H. caprinum* subsp. *rumelicum*, *H. hircinum* subsp. *caprinum*, *H. hircinum* var. *caprinum*, *Loroglossum caprinum*, *Loroglossum hircinum* subsp. *caprinum*, *Loroglossum hircinum* var. *caprinum*, *Orchis caprina*

oblasti: Izrael, JV Evropa, Maďarsko, Malá Asie (Anatolie), Rusko, Slovensko, Ukrajina

Roste v jihovýchodní a střední Evropě a Malé Asii. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 0,3 - 1m. Stonek je přímý. Listy mají délku 7 - 17cm a šířku 2 - 3,5cm. Květenství je 10 - 50ti četné. Kvete zelinkavými květy s červeným žilkováním. Pysk dosahuje délky až 10cm, je 3laločný, bílý s fialovými okraji a rozeklaným koncem. Plodem je tobolka.

Vyhovují mu okraje lesů, křoviny, stráně nebo lesostepy.

Himantoglossum comperianum

synonyma: *Comperia comperiana*, *Comperia karduchorum*, *Comperia taurica*, *Orchis comperiana*,

Orchis comperiana f. *karduchorum*, *Orchis karduchorum*

oblasti: Egejské ostrovy, Írán, Krym, Libanon, Malá Asie (Anatolie), Ukrajina

Roste na ostrovech Egejského moře, západním Turecku, na Krymu, v Kurdistánu a Libanonu. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 30 - 70cm. Listy mají délku 15cm, šířku 4cm a tvoří kopinatý až eliptický. Kvete 5 - 20 (i 30)ti četnými květy s hnědofialovozelelou přiblou a stejně barevným pyskem se zelenými 3mi rozeklanými laloky. Plodem je tobolka.

Vyhovují mu okraje borových lesů.

Himantoglossum formosum

synonyma: *Aceras formosum*, *Loroglossum formosum*, *Loroglossum hircinum* subsp. *formosum*, *Orchis formosa*, *Orchis mutabilis*

Himantoglossum hircinum (Jazýček kozlí)

synonyma: *Aceras hircinum*, *Loroglossum hircinum*, *Orchis hircina*, *Satyrium hircinum*

oblasti: Andalusie, Anglie, Itálie, Katalánsko, Německo, Srbsko, SZ Afrika, Švýcarsko, Z Evropa

Roste v západní a jihozápadní Evropě a severozápadní Africe. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 0,2 - 0,9 (i 1,1)m. Lodyha je přímá. Listy jsou kopinaté až dlouze vejčité, přízemní mají délku až 15cm a šířku 5cm, výše vyrostelé jsou menší. Kvete v hustém až 35cm klasu v 40 - 80 (i 120)ti četném květenství vydávající nepříjemný zápach podobný kozině, vlastní květy jsou zelinkavé, červenofialově žilkované, střední pysk je hluboce 3laločný, dlouhý až 60cm a stočený do spirály. Plodem je tobolka. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *calcaratum*

- subsp. *hircinum*

Vyhovují mu lesní okraje, suché louky a pastviny, křoviny, atp. s vápencovým podkladem.

Himantoglossum metlesicsianum

synonyma: *Barlia metlesicsiana*

Himantoglossum montis-tauri

Himantoglossum robertianum

synonyma: *Aceras longibracteata* var. *gallica*, *Aceras longibracteata* var. *sicula*, *Aceras longibracteatum*, *Aceras longibracteatum* var. *gallica*, *Aceras longibracteatum* var. *sicula*, *Barlia longibracteata*, *Barlia longibracteata* var. *gallica*, *Barlia longibracteata* var. *sicula*, *Barlia robertiana*, *H. longibracteatum*, *H. longibracteatum* var. *gallicum*, *H. longibracteatum* var. *siculum*, *Loroglossum longibracteatum*, *Orchis longibracteata* var. *gallica*, *Orchis longibracteata* var. *sicula*, *Orchis robertiana*

oblasti: Andalusie, Itálie, Katalánsko, Kréta

Dorůstá výšky 30 - 60 (i 80)cm.

Himantoglossum x agiasense

synonyma: x *Comptoglossum agiasense*

Himantoglossum x samariense

synonyma: *H. affine* subsp. *samariense*

oblasti: Kréta

Patří mezi endemity Kréty.

Další informace:

<http://botany.cz/cs/himantoglossum-adriaticum/>

<http://exoticke-rostliny.atlasrostlin.cz/jazycek-jadransky>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/jazycek-kozli>

<http://orchideje.net/Himantoglossum%20adriaticum.html>

http://orchideje.net/Himantoglossum_caprinum.html

<http://orchidejeceskehostredohori.blog.cz/rubrika/himantoglossum-adriaticum>

http://portal.nature.cz/c1/c1_druh.php?akce=view&id=288&opener=&vztazne_id=0

<http://user.mendelu.cz/knoll/orchideaklub/vlastni/galerhtm/himadriat.htm>

<http://www.biomonitoring.cz/druhy.php?druhID=100>

<http://www.ceskestredohori.cz/clanky/po-stopach-milesovskeho-himantoglossa.htm>

<https://www.rostliny.net/>